

104399 - Yeni doğan oğlunun Akika kurbanı için deve veya sığır kesebilir mi?

Soru

Bir kimse, yeni doğan oğlunun Akika kurbanı için iki koyun yerine bir dana kesmek isterse bu mümkün olur mu?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Akika kurbanı konusunda gelen sünnet; erkek çocuğu için iki koyun, kız çocuğu için ise bir koyun kesmektir.

Nitekim Amr b. Şuayb'dan, o babasından, o da dedesinden rivâyet ettiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

مَنْ وُلِدَ لَهُ وَلَدٌ فَأَحَبَّ أَنْ يَنْسُكَ عَنْهُ فَلْيَنْسُكْ، عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ مُكَافِئَتَانِ، وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ. [رواه أبو داود وحسنه الألباني في صحيح أبي داود]

"Her kimin bir çocuğu dünyaya gelir de onun için kurban(Akika kurbanı) kesmek isterse, onu kessin. Erkek çocuğu için birbirine denk iki koyun, kız çocuğu için ise tek koyun kessin." (Ebu Davud rivâyet etmiş, Elbânî de "Sahîh-i Ebî Davud"da hadis hasendir" demiştir.)

İlim ehli, Akika kurbanı, deve ve sığırdan geçerli olur mu yoksa olmaz mı? Bu konuda ihtilaf etmişlerdir.

Âlimlerin çoğunluğu, Akika kurbanı, deve ve sığırdan olabilir.Bazı âlimler ise olmaz, demişlerdir. Çünkü bu konuda Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde bir şey gelmemiştir.

"el-Mevsûatu'l-Fıkhıyye/Fıkıh Ansiklopedisi"nde şöyle gelmiştir:

"Kurban bayramında kurban olarak geçerli olan, Akika kurbanında da geçerlidir. Bu hayvanlar: Deve, sığır ve koyundur. Bunun dışındaki hayvanlar geçerli olmaz. Bu, Hanefiler, Şâfiîler ve Hanbeliler arasında ittifak edilen görüştür. Mâlikilere göre bu, iki görüşten en tercihlisidir. Bu tercihli görüşün karşısındaki görüşe göre ise, Akika kurbanı, ancak koyun cinsinden olur." ("el-Mevsûatu'l-Fıkhıyye/Fıkıh Ansiklopedisi"; c: 30, s: 279)

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine uymak için, Akika kurbanınıninkoyundan olması daha fazîletlidir. Dolayısıyla burada koyun, deve, inek veya sığırdan daha fazîletlidir.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kurban bayramında kesilen kurbanlıklara gelince, "Zâdu'l-Mustekni' kitabının yazarı şöyle demiştir:

"Kurbanlıkların en fazîletlisi; önce deve, sonra sığır, daha sonra da koyundur."

Yazarın kastı şudur: "Eğer devenin tamamını bir kişi keserse, koyundan daha fazîletlidir."

Ancak Akika kurbanı konusunda en fazîletlisi; önce koyun, sonra devenin tamamıdır. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde koyun gelmiştir (belirtilmiştir). Bu sebeple koyun, deveden daha fazîletlidir." ("eş-Şerhu'l-Mumti"; c: 7, s: 424)

Buna göre erkek çocuğu için Akika kurbanının iki koyun olması daha fazîletli olmakla birlikte bir dana (sığır) olmasında da bir sakınca yoktur.

Bilinmesi gerekir ki, Kurban bayramında kesilen hayvanlarda gerekli olan şartlar, Akika kurbanında da şarttır.

Bu şartlardan birisi; sığırın (dananın) iki yaşını tamamlamış ve üçüncü yaşına girmiş olması gerekir.

Nitekim (41899) nolu sorunun cevabında bunların açıklaması geçmişti.

Dolayısıyla iki yaşını doldurmamış küçük dananın (sığırın) Akika kurbanı veya Kurban bayramında kurban olarak kesilmesi câiz değildir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.